

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮੇਟੀ, ਖਰੜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1721.

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ III)— ਧਾਰਾ 238— ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ— ਕੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ— ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੁਅੱਤਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ—ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ—ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ—ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ—ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)— ਧਾਰਾ 226— ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੁਪਰ ਸੇਡਿੰਗ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ — ਕੀ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨਾ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ, ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ 'ਤੇ ਜੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋੜ ਕਿਸੇ ਸੰਭਾਵੀ ਆਪਹੁਦਰੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਵੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜਬ ਰੋਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਜੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਵਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਖੁਦ ਧਾਰਾ 238 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਬੰਧਤ

ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਬਾਹਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਮਨੁੱਖੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਲਾ ਫਿਡਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ . ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰਿਆਸਤ ਪਟਿਆਲਾ (1) ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦਿੱਤਾ।

ਆਯੋਜਿਤ; ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 238(2) (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਹੀ ਬੁਝਾਉਣਾ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਗਣਰਾਜ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੇਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਜ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ

ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਖੋਜ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀ ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਰਗਾਮੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਗੰਭੀਰ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਆਪਣੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿੱਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਬੇੜੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜੋ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਤਾਜ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜਿੰਦਰਾ ਵੱਲੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਲਾਲ ਨੇ 3 ਸਤੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐੱਸ. ਨਰੂਲਾ ਦੇ ਆਧਾਰਿਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਖਰਕਾਰ 13 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ, ਮੈਂਡਮਸ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਮਿਤੀ 19 ਜੂਨ, 1965, ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਖਰੜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਖਰੜ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ।

ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਨਾਲ ਜੀ. ਐਸ. ਚਾਵਲਾ ਅਤੇ ਆਰ. ਸੱਚਰ , ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਜੇਐਨ ਕੋਸ਼ਲ , ਐਮਆਰ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ , ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਨਰੂਲਾ , ਜੇ.-

1. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:---

(i) ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 3 ਆਫ 1911 ਦੀ ਧਾਰਾ 238(1) ਦੀ ਲੋੜ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ।

(ii) ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ; ਅਤੇ

(iii) ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ?

ਖਰੜ , ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ , ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਗਠਨ ਜੂਨ, 1961 ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲਗਭਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 29 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਨੂੰ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਇੱਕ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜਲ-ਵਾਹਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਲਾਬ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਕੋਰ , ਸਵੀਪਰਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਮਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 232 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। 16 ਮਾਰਚ,

1964 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ. ਦੀਵਾਨ , ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਖਰੜ , ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਨੂੰ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ । 2 ਜੂਨ, 1964 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਨੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ। ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 29-2-1964 ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਨੇ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀ ਨੂੰ ਅਲੋਪ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਤੇ ਦੁਆਰਾ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਰਵਰੀ 29, 1964

3. 17 ਮਈ, 1964 ਨੂੰ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ 16-5-1964 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2.15 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਟੋਰ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਰਸੀਦਾਂ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ "ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੇਜਰ ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ"। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਕੱਤਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖੰਡ ਦੇ ਤਿੰਨ ਟਰੱਕ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਆਕਟਰਾਏ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ । ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 78 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਾਲ 294/- ਅਕਟ੍ਰੇ ਡਿਊਟੀ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣਾ, ਲੋੜੀਂਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ

ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ। ਫਿਰ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਸਨੇ ਡਿਫਾਲਟਰ ਸਟੋਰਾਂ 'ਤੇ ਅਸਲ ਆਕਟਰਾਏ ਡਿਊਟੀ ਦਾ 5 ਗੁਣਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਝੜਪ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਟੋਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਅੱਗੇ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 232 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਐਸਡੀਓ ਨੇ 29 ਜੂਨ, 1964 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਤੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਅਨੁਸਾਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਫਾਈਲ ਹੁਣ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਤੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਦੇ ਮੁਅੱਤਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ।

4. ਇੱਕ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਖਰੜ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਜੂਨ 1964 ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਰਨਾਲ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਨਾਲਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਪਾੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1 ਜੂਨ, 1964 ਦਾ ਨੋਟਿਸ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਏ) ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਡਰੇਨ ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਡਰੇਨ ਵਿੱਚ ਮੇੜ ਕੇ ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। -6-1964 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਡਰੇਨ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੁੱਟਣ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਕਰਾਸਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਬਦਬੂ ਫੈਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 2-6-1964 ਤੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਣ ਦੀ ਗੁਹਾਰ ਲਗਾਈ। ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਦੀ ਇਸ ਚੇਤਾਵਨੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ

ਉਹ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਡੱਕ ਦੇਣਗੇ। ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਦੀ ਕਥਿਤ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਰਾਮ ਦਾਸ , ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ (ਅੰਨੇਕਸਰ ਜੀ ਦੀ ਕਾਪੀ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ : --

ਸ਼੍ਰੀ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ , ਵਾਰਡ ਨੰ. 2 ਖਰੜ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਡਰੇਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਚੌਕ 'ਚ ਪਾਣੀ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ , ਤਾਂ ਜੋ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਬਦਬੂ ਨਾ ਫੈਲੇ ਅਤੇ ਰਾਹਗੀਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਕਤ ਨਾ ਆਵੇ। ਜਦੋਂ ਸੈਨੇਟਰੀ ਜਮਾਂਦਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਗਏ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅੱਤਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਜੋ ਕਿ ਨੱਥੀ ਹੈ, ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀ ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਖਰੜ ਕੋਲ ਗਏ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

5. ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰੈਸੀਡਿੰਗ ਬੁੱਕ 'ਤੇ 1 ਜੂਨ, 1964 ਦਾ ਮਤਾ ਦਰਜ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਸ਼ਾਮ 8 ਵਜੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:- "ਅੱਜ 1- 6- 1964 ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਜਮਦੂਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਮਾਂਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡਰੇਨ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲੜਕੇ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗਾਲੀ-ਗਲੇਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਧੱਕਾ-ਮੁੱਕੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਚਿਪਕਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਨੇ ਸੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਮੇਟੀ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੰਘਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਡਰੇਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਫ਼ਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਡਰੇਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ

ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਡਰੇਨ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਦਿੱਕਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਮੇਟੀ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਵੱਲੋਂ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਅਫ਼ਸੋਸਨਾਕ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ।”

6. ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਡਰੇਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਰੇਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ: ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ | ਮੈਨੂੰ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਿਵਾਦਿਤ ਡਰੇਨ ਨੂੰ ਪੁੱਟਣ ਲਈ

7. 3 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ, ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਦੁਆਰਾ "ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਰੁਕਾਵਟ" ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਐਚ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 9-8-1964 ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (ਨਕਲ ਜੇ. ਕਾਪੀ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋਰ ਰੋਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਤਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਤੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸਡੀਓ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਵਾਲਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਸਡੀਓ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਨ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਦੇ ਡਰੋਂ ਨੈਕਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ , ਇਸ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

8. ਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਉਂਸਪਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ। ਇਹ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਤ ਹੱਕ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਯੋਗ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਜਾ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਰਤਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ | ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਡਰਾ ਧਮਕਾ ਕੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਭਰਾ ਚੌ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਚੌਧਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਰਿਜ਼ਾਕ ਰਾਮ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਨੇ 22-11-1964 ਨੂੰ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ (ਨਕਲ ਦੀ ਨਕਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:--

“ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਤੋਹਫੇ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਖਰੜ ਨੇ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ 2-12-64 ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇਣ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਟਿੱਪਣੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।”

9. ਇਹ ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਕਥਿਤ ਜਵਾਬ ਮਿਤੀ 22-12-1964 (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਐਲ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਕਥਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ

ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

10. ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ 12 ਮਈ, 1968 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ। ਪੱਤਰ ਦਾ ਅੰਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ: --

"ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਖਰੜ ਅਤੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਖਰੜ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੰਮ ਅਤੇ ਸਬੰਧ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲਣਗੇ।"

11. ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਕੱਤਰ। ਪੰਜਾਬ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੱਤਰ 14-5-1965 ਨੂੰ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 19 ਜੂਨ, 1968 ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਨਕਲ ਪੀ) ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: --

ਅੰਬਾਲਾ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਖਰੜ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਰਹੀ ਹੈ--

ਅੰਬਾਲਾ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ ਖਰੜ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸਿਵਲ) ਖਰੜ ਨੂੰ ਖਰੜ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੱਕ।"

13. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਅੰਤ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ ਹੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ।

ਭਾਵੇਂ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪੁਨਰ ਗਠਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਬਹੁਤੇ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਕਾਰਨਾਂ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਜਾਓ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ:--

"ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਖਰੜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਰਹੀ ਸੀ"।

14. ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: --

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਖਰੜ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ | (ਸੈਕਸ਼ਨ 238) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ।

15. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:-

ਖਰੜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਖਰੜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ 19 ਜੂਨ, 1965 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਖਰੜ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1911 ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਰਹੀ ਸੀ।"

16. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 22 ਜੂਨ, 1965 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੰਚਾਈ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3। ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋਵਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਬਹੁਤ ਨਾਕਾਫੀ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕੱਟਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ (1) ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ , ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਅਤੇ (2) ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀਵਾਨ , ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ (ਸਿਵਲ) ਖਰੜ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1965 ਦੇ ਸੀਐਮ ਨੰਬਰ 2700 ਵਿੱਚ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜਿੰਦਰਾ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਲਾਲ , ਜੇ.) ਨੂੰ 3 ਸਤੰਬਰ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ (ਬਿਸ਼ਨ) ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਰਾਇਣ , ਜੇ.) ਬ੍ਰਿਜ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1957 ਪੰਜਾਬ 100, ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਮੁਨਗੀਰ ਬਨਾਮ ਕੇਸਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਨਕਾ , ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1962 ਐਸ.ਸੀ. 1694 ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਿੱਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਈ ਹੈ।

18. ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ

ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ 'ਤੇ ਜੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਦੋ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 238 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਤੱਵਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 238 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ।

ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਬੰਧਤ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਹੀ ਤਸੱਲੀ ਜਾਂ ਤਸੱਲੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਲਗਾਮ ਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋੜ ਕਿਸੇ ਸੰਭਾਵੀ ਆਪਹੁਦਰੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਵੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਜਬ ਰੋਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਜੋਸ਼ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਵਾਰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ

ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਖੁਦ ਧਾਰਾ 238 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਨਜ਼ਰੀਏ ਕਾਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਬਾਹਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਮਨੁੱਖੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਈ.

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਫਿਕਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। mala fides ਦੇ. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੁਝ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਹਨ ਜਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਦਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। . ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਯੋਗ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

19. ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 1694 ਵਿੱਚ, 1939 ਦੇ ਬਿਹਾਰ ਐਕਟ 10 ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਬਿਹਾਰ

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਵਰਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਏ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ "ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ" ਵਾਕੰਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਬਿਹਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:--

"5 ਏ. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਰਾਏ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜੇ ਕਿ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਿੰਚਾਈ ਕਾਰਜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਉਲਟ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (ii) ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

20. ਬਿਹਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ:--

"ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ
..... ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ..... ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ . .... ਉਪਰੋਕਤ ਪਿੰਡ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁੰਗੇਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਿੰਚਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ
'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ
ਮੇਰਾ ਦਖਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ, ਜੋ ਕਿ
ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ
ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ
ਕੰਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, BPIW ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5A ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
5A (1) ਉਪਰੋਕਤ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਕਿਸੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕੰਮ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

21. ਉਪਰੋਕਤ ਕਹੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇਹ ਅਯੰਗਰ , ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ:---

"ਜੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 5 ਏ (1) ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਹੀ ਇਕੋ-ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਉਹ ਉਹ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸਨ। ਧਾਰਾ 3 ਤੋਂ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 5 ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

22. ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਬਿਹਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਏ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਸੀ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ,

23. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਰ ਕੇਸ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ:--

"ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਏ (1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 5 ਏ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਉਲਝਾਉਣਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਉਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਏ (1) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਹੰਗਾਮੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ: ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮੌਜੂਦਗੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਬਿਸ਼ਨ) ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਰਾਇਣ । ਜੇ) ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹ ਢੰਗ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ supersession ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ. ਏਸੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਢੰਗ, ਇਉਂ ਬਿਸ਼ਨ ਰੱਖਿਆ ਨਰਾਇਣ । ਜੇ, ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਰੂਪ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਰਸਮੀਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਖਰ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਨਰਾਇਣ , ਜੇ. ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:---

"ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਖਰ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।"

25. ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਬਿਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਨਾਰਾਇਣ , ਜੇ. ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 1694 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਰਾਇਣ , ਜੇ., ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

26. ਐਰੋਨ ਸਟੀਲ ਰੇਲਿੰਗ ਮਿੱਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1959 ਪੁੰਜ 386 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਮਿਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਬੀ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਹੁਕਮ। ਉਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਬੀ ਦੀ ਉਕਤ ਲੋੜ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਬੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:--

"33 ਬੀ. (1) ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ, ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 38 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 38A ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜੇਕਰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 33 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 33 ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗੀ।"

ਬਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਰੇਨ ਸਟੀਲ ਬੇਇੰਗ ਮਿੱਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ ਨਰਾਇਣ ਜੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ:---

"ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਦੂਜੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸਾਰੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7183-ਸੀ-ਲੈਬ.57/11196 ਮਿਤੀ 4-6-1957 ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ, ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ, ਜਿਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਇਹ ਪਿਛਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਅਤੇ 33 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ।"

28. ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਭੁੱਲ

ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਸ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 33 ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਹੀ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ), ਲਿਮਟਿਡ ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। 1961 (2) ਲੈਬ ਐਲਜੇ 122: (ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 284) ਪੀਬੀ ਗਜੇਂਦਰਗੜਕਰ । ਜੇ. (ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਵਜੋਂ) ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:--

"ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਾਰਾ 33B(1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਅੱਖਰ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

29. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਤਬਾਦਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38B ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਬਿਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਏਆਈਆਰ 1959 ਪੰਜਾਬ 386 ਵਿੱਚ ਨਰਾਇਣ , ਜੇ. ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ, 1961-2 ਲੈਬ ਐਲਜੇ 122: (ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 284) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਬਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਰਾਇਣ , ਜੇ. ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1959 ਪੁੰਜ 386 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਨਰਾਇਣ , ਏਆਈਆਰ 1957 ਪੁੰਜ 100 ਵਿੱਚ, ਮੋਗੀਰ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ , ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 1694 ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ. ਕਲਕੱਤਾ, 1961-2 ਲੈਬ ਐਲਜੇ 122: (ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 284)। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ (ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ , ਜੇ.) ਏ.ਆਈ.ਆਰ.

1957 ਪੰਜਾਬ 100 ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

30. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੰਕਰ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ। ਲਾਲ ਸਾਹਾ ਬਨਾਮ Sudt . ਬੰਦੂਕ ਅਤੇ ਸੈੱਲ ਫੈਕਟਰੀ, ਕੋਸੀਪੋਰ , (1965) 69 ਕੈਲ ਡਬਲਯੂਐਨ 1035. ਬੰਗਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:--

"ਜੇਕਰ ਕਾਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਜੋ ਉਹ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਟੇਟ ਅਫਸਰ ਇੱਕ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਓ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਨਤਕ ਥਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਬਾਹਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਚਿਪਕਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਪਰਿਸਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹਿੱਸਾ।"

31. ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮੀ ਹੈ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹੈ। ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਉਸ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ" ਹੈ, ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, "ਕਾਰਨ" ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

32. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 288 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

33. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਲਜ਼ਾਮ ਭਰਿਆ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। certiorari ਦੀ ਕੁਦਰਤ. ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਹ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ: ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿੱਟ ਜੋ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਤਾਜ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1964 ਦੇ ਦਵਾਰਕਾ ਦੇ CA ਨੰਬਰ 62 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ D/-29-3-1965 ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਰਕਲ, ਡੀ-ਵਾਰਡ, ਕਾਨਪੁਰ, ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 81, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਬਾ ਰਾਓ . ਜੇ.) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:--

"ਇਹ ਲੇਖ ਵਿਆਪਕ ਵਾਕੰਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੈਰੇਗੇਟਿਵ ਰਿੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਰਿੱਟਾਂ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵੀ "ਕੁਦਰਤ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਸਮੀਕਰਨ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਹ ਰਿੱਟ ਜੋ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਖਿੱਚਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢਾਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਜੀਬ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਲੋੜਾਂ: ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿੱਟਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆਂ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਇਕਸਾਰ ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੋਟਾ ਦੇਸ਼। ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਲੇਖ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖੇਰਾ ਦਿੰਦੀ

ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹਨ; ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੇਖ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਸਪਾ ਬਨਾਮ ਨਾਗੱਪਾ ਏਆਈਆਰ 1954 ਐਸਸੀ 440 ਅਤੇ ਇਰਾਨੀ ਬਨਾਮ ਸਟੇਲ ਆਫ ਮਦਰਾਸ, ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1731 ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

34. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਆਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਿਜ ਬਨਾਮ ਬਾਲਡਵਿਨ, 1962 (2) ਸਾਰੇ ER 66: 1964 AC 40 ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1882 (ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ) ਵਾਚ ਕਮੇਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਜ, ਕਰਮਚਾਰੀ, ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਫ਼ਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 1962-2 ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਸਾਰੇ ER 66: 1964 AC 40 ਨੂੰ ਐਸੋਸਿਏਟਿਡ ਸੀਮਿੰਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ਰਮਾ (ਪੀਐਨ), 1965 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। (1) ਲੈਬ ਐਲਜੇ 433: (ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1595), ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ:-

"ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ

ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 191 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿੱਥੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਘੇਰਾ ਇੱਕ ਅਨੁਸਾਰੀ ਮਾਪ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਕਾਫ਼ੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

35. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ ਕੈਸਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (ਸ਼ਾਹ ਜੇ.) ਨੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ 1962-2 ਦੇ ਸਾਰੇ ER 66: 1964 AC 40 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ AIR 1966 SC 91. ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਰਿਜ਼ਜ਼ ਕੇਸ, (1962) 2 ਆਲ ER 66: 1964 AC 40 ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹ, ਜੇ. ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹ ਜੇ. ਨੇ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1966 ਐਸ.ਸੀ. 91 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ:--

"ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ

ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ:

"ਜੇਕਰ ਨਿਯੰਤਰਕ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੰਤ੍ਰਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਲੋੜ ਹੀ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"।

ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਕੀਮ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਆਂਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਹੈ।

ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲਾਰਡ ਰੀਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਬਾਈਡਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਜੋ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

36. ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ

ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਆਰਡਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਉਸ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (2) (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ) ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਹੀ ਬੁਝਾਉਣਾ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਗਣਰਾਜ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੇਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਜ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦ ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਖੇਜ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦੇ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਹੋਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਦੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਵੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

37. ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ

ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਯੂਪੀ, ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1381 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:--

"ਹੁਣ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ, ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਦਾ ਗਠਨ ਆਰਡਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਸੀ।"

38. ਹਾਲਾਂਕਿ, 1947 ਦੇ ਯੂਪੀ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ, 28 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 238 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਯੂਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ:---

"ਜੇਕਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ--"

39. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਯੂਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪਹੁੰਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਲਟ, ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238(1) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੇਸ, ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1381 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ , ਇਸਲਈ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

40. ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) (ਈ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਜੇ.) ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ

ਸੁਗਨਾ ਰਾਮ, (1964) 66 ਪਨ ਐਲਆਰ 828 ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਐਕਟ ਦੇ 16 (1) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ (i) ਕੀ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ (ii) ਜੇਕਰ ਆਧਾਰ ਹਨ ਬਾਹਰੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕੰਮ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮਨ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਵੀ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। (1964) 66 ਪਨ ਐਲਆਰ 828 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ, ਜੇ. ਦੇ ਸੱਤਿਆ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਦੁਆ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.ਜੇ.) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1964) 66 ਪਨ ਐਲਆਰ 381, ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ. ਸੁਗਨਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (1964) 66 ਪਨ ਐਲਆਰ 828 ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦੇ ਸੁਪਰਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ. ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

41. ਤਤਕਾਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇੱਕ ਕੋਰਸ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਰਮ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ

ਉਦੇਸ਼ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 238 (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਸਗੋਂ ਨੈਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸ ਨੈਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਿਗਾਹਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਟਾਰ-ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਗੰਭੀਰ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ।

ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਵਿਚ ਖਰੇ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 107, ਇਹ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1922 ਦੇ ਸੀਪੀ ਅਤੇ ਬੋਰਾਰ ਮਿਉਂਸਪੈਲਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 2 ਦੀ ਧਾਰਾ 58-ਏ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਤੱਥ, ਅਰਥਾਤ, ਕੀ ਕਮੇਟੀ ਅਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਸ.ਆਰ. ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਲੇ ਗਏ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੀਪੀ ਅਤੇ ਬੋਰਾਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਏ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜੋ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ।

42. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ ਕੈਸਲ , ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਮਾਧੋਰਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਏਆਈਆਰ 1953 ਰਾਜ 149 ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਵਾਂਚੂ , ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਬਪਨਾ , ਜੇ.) ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੀਕਾਨੇਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1923 ਦੀ ਧਾਰਾ 172 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਿਉਂਸਪੈਲਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਕਾਨੇਰ ਐਕਟ

ਦੀ ਧਾਰਾ 172 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਟੈਸਟ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਅੰਤਿਮ ਸੀ ਅਤੇ "ਰਾਇ ਵਿੱਚ" ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ। of" ਉਸ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਸੁਪਰਸੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੀਕਾਨੇਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 172 (1) ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬੀਕਾਨੇਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਚ ਮਿਉਂਸਪਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਚ ਕੁਝ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ।

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਆਸਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਰਾਏਸ਼ਿਆਮ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਖਰੇ ਦੇ ਕੇਸ AIR 1959 SC 107 ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੁਣ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਲੰਬਾਈ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਹਰ ਕੇਸ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

43. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ

ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਕੇਸ ਦੇ ਉਸ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈ ਆਹਮੇ-ਸਾਹਮਣੀ ਟੱਕਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਸ ਤਮਾਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪ ਮੰਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਾਬਕਾ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਣਜਾਣ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕੁਝ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 238 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

44. ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ/ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 19-6-1965 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 (1) ਦੀ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ। ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਖਰਚੇ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਈਡੀ ਦੁਆ , ਜੇ.

45. ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

46. 1911 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਨੰ. III ਦੀ ਧਾਰਾ 236, ਜਿਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਾਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਧਿਆਇ XII ਵਿੱਚ "ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ" ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 231, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ

ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਆਦਿ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 232 ਸਬੰਧਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਤੇ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 233 ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 234 ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉੱਚਿਤ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁਤਾਹੀ ਬਾਰੇ, ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਫਰਜ਼, ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ। ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 232 ਤੋਂ 234 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੁਰੰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇ, ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ, ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 236 ਸਲੇਟ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 237 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 238 ਆਉਂਦੀ

ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਮੇਟੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿਚ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ, ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇ। ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ, ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 239 ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 240 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਾਰਮ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 235 ਧਾਰਾ 232 ਤੋਂ 234 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ: ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗ਼ੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 235 ਤਹਿਤ ਹੁਕਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 238 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇ। ਇਹ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਕਲਪਿਕ ਜਾਂ ਅਨੁਮਤੀ ਵਜੋਂ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਠੋਸ ਜਾਂ ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਏ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ

ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 238 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ:---

"ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਖਰੜ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ 1911 ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।" ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਧਾਰਾ 238 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੈਧ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜਾਣ ਸਕਣ ਕਿ ਉਹ ਤੱਥ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲੋੜ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਮੈਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਛਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੇਤੰਨ ਅਹਿਸਾਸ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹਾਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਜੋ ਇਹ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਕੁਝ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਦੁਆਰਾ ਨੇੜਿਓਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਜਮਹੂਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਬਰ ਨਿਆਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਪ੍ਰਤੀ ਜਮਹੂਰੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਇੱਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜਮਹੂਰੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਪਗਨਡ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਵੈਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

47. ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਦੂਜੇ ਪਹਿਲੂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ ਸਿਰਫ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਣੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ "ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਿੱਟਾਂ" ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ "ਹੇਬੀਆਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟਾਂ ਸਮੇਤ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਿੱਟ। ਕਾਰਪਸ ਮੰਦਾਮਸ। ਮਨਾਹੀ। ਕੇ- ਵਾਰੰਟੇ ਅਤੇ ਸਰਟੀਓਰੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ"; ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। "ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼" ਸ਼ਬਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਪਕ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਖਤਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਜਮਹੂਰੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਜੀਵਨਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਖੁਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

48. ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਨਿਰੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਭਾਵੇਂ ਮਨਮਾਨੀ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ, ਮੈਂ ਅਜਿਹੀ ਅਯੋਗ ਛੇਟ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ--

(i) ਸਾਡੇ ਪੈਟਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਨੀਤ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਤਾਂ ਉੱਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ;

(ii) ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ, ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ

(iii) ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਾਅ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੀ. . ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥਾਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਹੈ।

49. ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹੇ ਗਏ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ-ਖੇਡਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਆਯਾਤ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਥੋਪਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੀਤੀ. ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਐਕਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਇਸਨੂੰ ਘੱਟ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ, ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲੋੜੀਂਦਾ ਟੈਸਟ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਸਪਸ਼ਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ, ਵੱਖਰਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਹੱਥ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਨਿਆਂਇਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੁਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਸਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਕਰਤੱਵ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। . ਇਹ ਸੀਮਾਵਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਥੋਪਦੇ ਹੋਏ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 238 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਬੰਧਤ ਕਮੇਟੀ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਤੱਵ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੀਤੀ, ਸੁਵਿਧਾ ਜਾਂ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਬੰਧਤ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਲਾ। ਇਸ ਲਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਰਗੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 238 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲੀ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਢੁੱਕਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਥਾਨਕ-ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਹਨ।

50. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, AIR 1959 SC 107 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਣ ਲਈ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਹੀ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। : ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਅਨੁਕੂਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ, ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ; ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਪੀ ਅਤੇ ਬੋਰਾਰ ਐਕਟ (1922 ਦਾ 2) ਦੀ ਧਾਰਾ 53, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। . ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 57 ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਅਯੋਗ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੁਤਾਹੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਤਫਾਕਨ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 57 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਸ.ਆਰ. ਦਾਸ ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਧਾਰਾ 57 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਮੰਨਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਹੀ ਵਾਜਬ ਮੌਕੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹੀ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ "ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਾਢੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। " ਗ਼ੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਸਬੰਧਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ: ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ, ਧਾਰਾ 238 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਤਰਕਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 238 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਾਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ, ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੇ ਇਕੱਲੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੱਥ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ, ਗਾਈਡ-ਪੋਸਟਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਜੋ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਸੀਮਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਧੇਸ਼ਿਆਮ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਖਰੇ ਦਾ ਕੇਸ, ਏਆਈਆਰ

1959 ਐਸਸੀ 107, ਸੈਕਸ਼ਨ 53-ਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 57 ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਨਾ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ। ਰਾਯੇਸ਼ਿਆਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਿਰੀਖਣ ਖਰੇ ਦਾ ਕੇਸ, ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 107. ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ 1964 ਏਸੀ 40 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚੰਦ, ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1767 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

51. ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 238 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚੰਗੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੁੱਖ.

52. ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

Disclaimer:

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Munish Bansal